

Jednání OK 2. 6. 2016, podklad k bodu 4: Orientační tematická diskuse nad možnými úpravami náhradních a vyloučených dob pro rodiče pečující o více dětí současně

Souhrn:

V současné době může jeden z rodičů v případě osobní péče čerpat u každého dítěte **náhradní dobu** (v případě péče o více dětí současně) **jen do věku 4 let u toho nejmladšího z nich**.

Zároveň v případě, že to pro něj bude z hlediska výpočtu budoucího důchodu výhodnější, může být stejná doba (pokud například pracuje na snížený úvazek) **vyloučena z výpočtu výše vyměřovacího základu**.

Vzhledem k délce náhradní doby současný systém **znevýhodňuje rodiče (nejčastěji matky) pečující současně o více dětí narozených rychleji po sobě nebo vícercát**, kteří kvůli rozsahu zajištění kvalitní péče a výchovy takto souběžně pečují déle než do 4 let věku nejmladšího dítěte, a **kterým následně chybí doba pojištění**. Zatímco zdravotně jsou tyto osoby pojištěny, pokud pečují alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku, v rámci důchodového pojištění jim rozdíl v této době bude chybět a budou ho muset napracovávat. Rovněž z důvodu nižšího příjmu (nejčastěji práce na snížený úvazek) v tomto rozdílovém období jsou **znevýhodněny nižším základem pro výpočet důchodu**. Paradoxně tak, přestože se tito rodiče (zejména matky) významně zasloužili o budoucí příjmy důchodového systému výchovou budoucích poplatníků, budou zároveň tímto nastavením systému znevýhodnění chybějící dobou pojištění nebo nižšími důchody.

Následující návrhy mají toto znevýhodnění výše uvedených dvou cílových skupin ošetřit.

Návrh 1: Pro cílovou skupinu osob pečujících současně o více dětí narozených rychleji po sobě nebo vícercát, které kvůli rozsahu zajištění kvalitní péče a výchovy takto pečují déle než do 4 let věku nejmladšího dítěte, a **kterým následně chybí doba pojištění**. Tento rozdíl nyní musí napracovat a tak paradoxně, zejména matky více dětí, které ještě nedávno chodily dříve do důchodu, budou dnes v těchto případech odcházet do důchodu později než muži.

Varianta 1: Rozšířit o možnost čerpat náhradní dobu bez přerušení kumulativně tak, aby za každé dítě byly započteny 4 roky.

Varianta 2: Stejně jako v případě zdravotního pojištění počítat náhradní dobu pojištění pro osoby pečující alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku.

Zdůvodnění návrhu: Tuto relativně malou cílovou skupinu tvoří zejména matky více dětí narozených rychleji po sobě nebo vícercát. Navržené prodloužení náhradní doby spravedlivěji zohlední kvalitní výchovu budoucích poplatníků a tím i zásluhu rodičů na budoucích příjmech důchodového systému. Předpokladem je příslušný příjem ve zbývající době pojištění.

Návrh 2: Pro cílovou skupinu osob pečujících současně o více dětí narozených rychleji po sobě nebo vícercát, které jsou v uvedeném rozdílovém období **znevýhodněny nižším základem pro výpočet důchodu**, rozšířit možnost vyloučit tuto dobu z výpočtu výše vyměřovacího základu déle než do věku 4 let u toho nejmladšího ze současně vychovávaných dětí, pokud to pro ně bude výhodnější.

Varianta 1: Rozšířit možnost vyloučit tuto dobu z výpočtu výše vyměřovacího základu bez přerušení kumulativně tak, aby za každé dítě byly započteny 4 roky.

Varianta 2: Rozšířit možnost vyloučit tuto dobu z výpočtu výše vyměřovacího základu obdobně podle nastavení zdravotního pojištění – tj. v případě péče alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku.

Zdůvodnění návrhu: Spravedlivější zohlednění práce při výchově dětí ve výši důchodu.